

algemeene vergadering der Maatschappij sterk dan nadruk doet vallen op de publicaties van KÜSTNER, GAUSS enz. en naar aanleiding daarvan eindigt met de woorden „dat ik meer en meer overhel tot KÜSTNER's opvatting, dat een gezonde vrouw, die bevallen is zooals hij het verlangt, heel weinig kans heeft nadeelen te ondervinden zooals die met schrille kleuren in de leerboeken geschilderd worden” 1).

Uit dit alles blijkt toch dunkt mij wel voldoende, dat mijn uitdrukking „dat hij (VAN DE POLL) een lans wilde breken voor het vroege opstaan” niet misplaatst was, waarmede ik echter evenmin wilde zeggen, dat hij zich reeds voor het vroege opstaan partij heeft gesteld en zijn kraamvrouwen geregeld vroeger laat opstaan.

Na deze toelichting zal collega VAN DE POLL wel tevreden en mij wellicht ook dankbaar zijn, daar hij naar aanleiding mijner woorden nogmaals in de gelegenheid is geweest zijn standpunt ten opzichte van dit onderwerp ook aan de lezers van het *Tijdschrift* duidelijk in het licht te stellen.

Amsterdam, 1 Mei 1910.

R. J. TH. MEURER.

NEUSKEELHOLTE-POLYP.

In het verslag van de vergadering der „Keel-, neus- en oorheelkundige vereeniging” in het vorig nummer wordt vermeld, dat collega TER KUILE het door mij in uw blad beschreven geval van typische neuskeelholte-polyp voor een gewonen neus-polyp hield. Hoewel deze opvatting zich m. i. moeilijk laat rijmen met mijn beschrijving, moet hij toch waarschijnlijk in hoofdzaak teruggevoerd worden op het uitvallen van een paar woorden. In mijn stukje komt n.l. de volgende zin voor: „Volgens de klassieke leer van NÉLATON ontspringen deze gezwellen n.l. steeds aan de schedelbasis. Ons geval is een nieuw bewijs dat deze regel niet altijd opgaat”. Bedoeld was en ook in het manuscript neergeschreven: „Volgens de klassieke leer van NÉLATON ontspringen deze gezwellen n.l. steeds *in het midden* aan de schedelbasis”.

Als collega TER KUILE de moeite genomen had, de in den volgenden zin aangehaalde voorbeelden van FENIER (niet FEXIER) na te slaan, zou hem mijn bedoeling duidelijk geweest zijn. De oorsprong van het gezwel viel geheel in de neuskeelholte, alleen niet in de mediaanlijn, zoodat van een neus-polyp geen sprake kan zijn.

Utrecht, 30 April 1910.

Dr. P. J. MINK.

BRIEFWISSELING.

VERLOTING TEN VOORDEELE VAN HET FRIESCHE VOLKSSANATORIUM.

Volgaarne voldoen wij aan het tot ons gerichte verzoek het onderstaande ter kennis van onze lezers te brengen en met nadruk wenschen wij de be-

1) l. c. *Ned. Tijdschr. v. Geneesk.* bldz. 1526, II. 1908.

doelde verloting in de aandacht van allen aan te bevelen. Het is te hopen, dat het bestuur zijn pogingen met een goeden uitslag bekroond ziet.

Redactie.

In de laatste vergadering van het hoofdbestuur van de vereeniging tot stichting en exploitatie van een volkssanatorium voor borstlijders in Friesland is besloten de opening van de inrichting voorloopig vast te stellen op 1 Juli a.s. De definitieve datum kan eerst bepaald worden, als blijkt dat de verloting, die georganiseerd is, zal slagen. Er moeten 25000 loten geplaatst worden. De hoofdprijzen zijn: een salonomieublement, pianino, LIPP's brandkast, zilveren theeservies, slaapkamerameublement, pendule met coupes, schrijfbureaux, landbouwwerktuigen, rijwielen, spiegels, enz. enz. De loten zijn verkrijgbaar bij den penningmeester der verlotingscommissie, den heer P. C. MOREUS, Nieuwstad 25 te Leeuwarden, tegen één gulden per lot en worden op aanvraag franco toegezonden. De zuivere opbrengst moet strekken tot het vormen van een klein exploitatiekapitaal. De inrichting zelve is gereed en gemeubeld, zoodat spoedig kan worden overgegaan tot de benoeming van een geneesheer-directeur, wiens jaarwedde voorloopig op f 3000.— is bepaald. Inlichtingen worden ten deze gaarne verstrekt door den voorzitter dr. DE JAGER te Ternaard en den secretaris dr. D. RUITINGA te Kollum.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

BERLIJN. — **Virchow's archief.** Van het 200ste deel van VIRCHOW'S archief is de eerste aflevering verschenen. ORTH wijst daarin op de onverminderde beteekenis van de cel-pathologie, die nog steeds de grondslag der ziekteleer is (*Deutsche med. Wochenschr.*).

MÜNCHEN. — **Meningitis.** Op last van de geneeskundige afdeeling van het Beyersche ministerie van oorlog is het geheele garnizoen van München (10.000 man) aan een onderzoek naar meningococcen onderworpen. Tot nu toe zijn 2763 personen onderzocht; daaronder werden 52 „Kokkentträger” gevonden, en daarvan 8, en bovendien 4 zieken in één compagnie, welke de ziekte uit de burgerbevolking had gekregen (*Deutsche med. Wochenschr.*).

LEIPZIG. — **„Puro” voor het Reichsgericht.** De „Puro”-fabrikant, wegens bedrog veroordeeld tot 1 maand gevangenisstraf en 3000 Mk. boete, omdat hij had beweerd, dat zijn sap 33 pCt. zuiver vleesch-eiwit bevatte, terwijl slechts het veel goedkoopere eier-eiwit erin aanwezig was, is door het Reichsgericht *vrijgesproken*, en wel, omdat het sap door vele artsen jaren lang met goed gevolg aan hun patiënten was voorgeschreven, waardoor voldoende was aangetoond, dat de prijs van het sap niet te hoog was en daarom de rechter „a quo” ten onrechte van „wederrechtelijke benadeeling van het publiek” had gesproken. Het Reichsgericht achtte het derhalve niet noodig, te onderzoeken of bij de reclame voor „Puro” ook van onwaarheden was gebruik gemaakt. Zóó zal voortaan iedere bedrieger zich